

2

PRAVIDLA HRY

KLOKANOVY KAPSY

POSKLÁDEJ II.

ROZVOJ ZRAKOVÉ ANALÝZY A SYNTÉZY

Autorka: Jiřina Bednářová

Ilustrace: Richard Šmarda

Technické řešení hry, dokumentace, certifikace: Kateřina Krajná

Grafická podoba: Michal Němec

Jazyková korektura: Pavlína Zelníčková

Dodržení normy EN-71/3 o vhodnosti hry pro děti starší 3 let prověřil a hru certifikoval: Institut pro testování a certifikaci Zlín, a. s. (viz údaje v Prohlášení o shodě - www.klokanuvkufr.cz)

Výrobce: LUŽÁNKY – středisko volného času, Lidická 50, 68512 Brno, www.luzanky.cz

NENÍ URČENO DĚTEM DO 3 LET! Obsahuje malé části.

Dřevěné pomůcky, papírové karty ani jiné části souboru neslouží ke hraní, zamezte jejich použití jiným než popsáným způsobem.

Hra slouží k didaktickým účelům, je určena k použití dospělou osobou, řádně poučenou o jejím využití; žádné části nejsou hračkou a dítě by s nimi mělo manipulovat pouze pod dohledem zodpovědné osoby.

Hra užívá pedagog pro práci s dítětem předškolního věku – slouží k dynamické diagnostice a edukaci. S každou součástí pracuje pedagog podle uvedených instrukcí, dle své úvahy a zkušenosti může instrukce měnit a přzpůsobovat dítěti a aktuální situaci.

OBSAH

O ZRAKOVÉ ANALÝZE A SYNTÉZE	3
Oslabení zrakového uvědomování si části a celku	3
Vhodné činnosti zaměřené na rozvoj zrakové analýzy a syntézy	3
Popis hry	4
Hra obsahuje	4
Typy dělení skládaček, počet a pravidelnost jejich částí, barva rubové strany	4
Jak s dítětem pracovat	6
Pokyny pro skladování a údržbu	10

O ZRAKOVÉ ANALÝZE A SYNTÉZE

Vnímání celku předchází vnímání dílčích částí. Pro předškolní věk je charakteristické vnímání se zaměřením spíše na celek než na jednotlivé části. Pro čtení, psaní, počítání je však důležité vnímání celku i jeho jednotlivostí. Vnímání částí sehrává výraznou roli při odlišení detailů (jednotlivé části celku musejí být porovnány a konstatována jejich shodnost či neshodnost), je významné pro tzv. technické myšlení, matematiku.

Uvědomování si částí a celku viděných objektů (zraková analýza a syntéza) se v tomto věku pozvolna rozvíjí. Dítě však již dobře pozná, pokud jeho oblíbené hračce některá část chybí. Při práci se stavebnicemi dokáže z několika částí sestavit celek. Většina dětí dokáže sestavit obrázek z několika částí. Nejprve je to obrázek pouze ze dvou částí, rozdělený na poloviny. Avšak i u takto zdánlivě jednoduchého úkolu musíme mít na mysli různé stupně obtížnosti. Nejprve dítě necháme obě poloviny přikládat na předlohu. Obtížnější varianta je složit obrázek vedle předlohy. Později předlohu můžeme pouze ukázat, zakryt a dítě samo obrázek složí. Nejobtížnější variantou je složit dosud neznámý obrázek bez předlohy. Dítě si musí uvědomit, čeho by viděné části mohly být součástí, a musí dokázat tyto části k sobě dobře prostorově umístit. Pokud má dítě potíže s uvědomováním si části a celku, nevyhledává skládanky, je vhodné začít nejdříve nejjednodušší variantou: dvě pravidelné části přikládat na podklad – vzor. Až později bude pracovat s nestejně velkými částmi, počet částí přidávat a postupně pracovat vedle předlohy.

OSLABENÍ ZRAKOVÉHO UVĚDOMOVÁNÍ SI ČÁSTI A CELKU

Nevyzrálou zrakovou analýzu a syntézu u dítěte v předškolním věku můžeme rozpoznat z mnoha projevů:

- nemá zájem o puzzle;
- nemá zájem o složitější skládanky – obtížně doplňuje jednotlivé části;
- nemá zájem o stavebnice; nedokáže pracovat podle návodu, návod často ani nevyhledává;
- potíže s obrázky, které má překreslit nebo dokreslit; oslabená zraková analýza a syntéza se může promítat do obsahu kresby (při kreslení určitého objektu si nedokáže uvědomit jeho jednotlivé části).

Možné důsledky oslabení zrakové analýzy a syntézy:

- pomalejší osvojování písmen, jejich zapamatování, častější záměny;
- obtíže v matematice – v aritmetice i v geometrii;
- později potíže v naukových předmětech (např. práce s mapou apod.).

VHODNÉ ČINNOSTI ZAMĚŘENÉ NA ROZVOJ ZRAKOVÉ ANALÝZY A SYNTÉZY

- skládanky – lze např. použít obrázky na dřevěném podkladě, které jsou rozděleny na poloviny, postupně počet částí, na něž je obrázek rozdělen, zvyšovat;
- skládanky vyrobené z pohlednic – lze zakoupit více pohlednic stejného typu, jednu ponechat jako předlohu a další rozstříhat a poté skládat od polovin, čtvrtin, postupně počet částí zvyšovat;
- skládání puzzle;
- skládání obrázků z kostek – je vhodné začínat skládankou ze čtyř až šesti kostek, postupně počet dílů zvyšovat;
- práce s mozaikami – skládání podle předlohy;
- práce se stavebnicemi a kostkami, je vhodné zařazovat více typů stavebnic, stavět podle návodu i bez návodu;
- pracovní listy zaměřené na zrakovou analýzu a syntézu;
- dokreslování objektů – zařazovat dokreslení obrazce podle vzoru i dokreslování obrázků, např. překreslit dům, jehož některé části chybějí, nechat je dítě dokreslit;
- překreslování určitého obrazce zakresleného v síti.

POPIS HRY

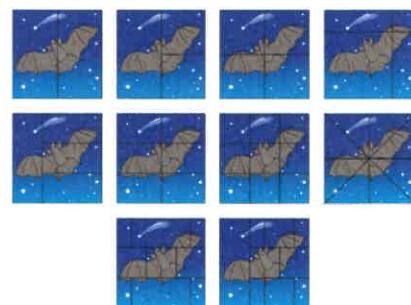
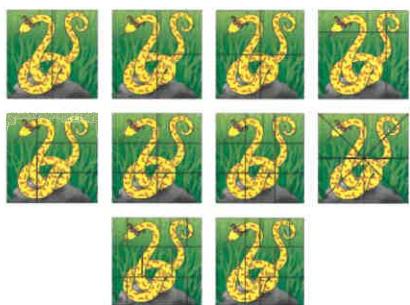
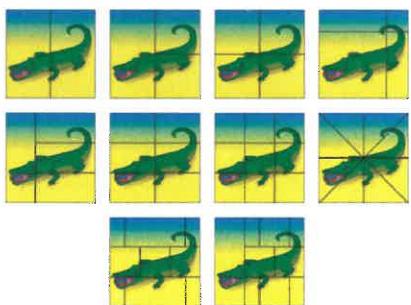
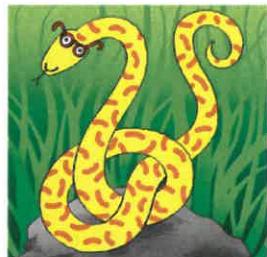
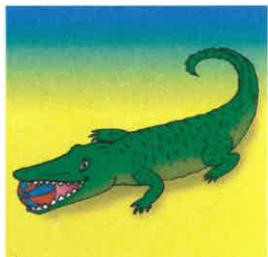
Hra obsahuje třicet dřevěných skládaček uspořádaných podle vývojových posloupností, tedy 10 různě dělených obrázků krokodýla, hada a netopýra. Skládat je možné i barevné plochy na rubových stranách obrázků. **Tento hrou rozvíjíme u dětí** uvědomování si částí a celku (zrakovou analýzu a syntézu), zrakovou a prostorovou paměť, prostorovou orientaci, jemnou motoriku a koncentraci pozornosti.

Hra je určena **dětem předškolního věku, mohou ji využít i děti v 1. - 2. třídě**. Pro procvičení a rozšíření doporučujeme obdobnou v KLOKANOVĚ KAPSE: POSKLÁDEJ I. s dalšími třemi obrázky.

Jednotlivé skládačky se dělí na dva až deset nepravidelných délů: vertikálně, horizontálně i šikmými řezy. Praktický rámeček dětem skládání usnadní – předlohouvý obrázek lze jednoduše umístit dovnitř či naopak vyjmout. Děti podle vzorů v sešitě s předlohami skládají obrázky, a učí se tak rozpoznat jejich jednotlivé části a složit celek.

HRA OBSAHUJE

- Krabici a tento návod k použití hry;
- 30 dřevěných skládaček;
- 3 předlohouvé obrázky;
- 1 rámeček ke skládání;
- 1 sešit vzorů.

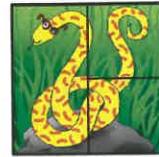
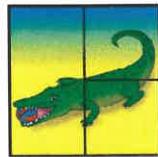
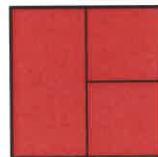
TYPY DĚLENÍ SKLÁDAČEK, POČET A PRAVIDELNOST JEJICH ČÁSTÍ, BARVA RUBOVÉ STRANY

V této krabici najdete tři obrázky, každý dělený deseti různými způsoby. Pro přehlednost jsou jednotlivé typy skládaček barevně rozlišeny na rubové straně – například všechny obrázky rozdělené na dvě části jsou z rubové strany modré, obrázky rozdělené na 3 nepravidelné části jsou z rubové strany oranžové. Barevné označení pomáhá při třídění, vyhledávání a uklízení jednotlivých skládaček. Zároveň umožnuje skladat tvary bez předlohouvého obrázku.

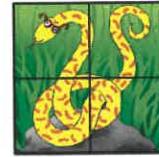
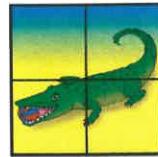
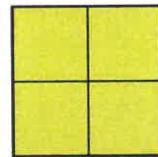
1) 2 pravidelné části

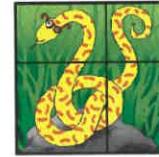
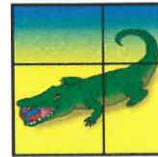
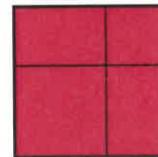
2) 3 nepravidelné části

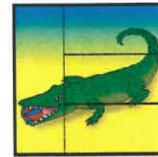
3) 4 pravidelné části

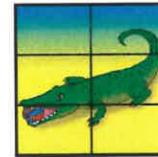
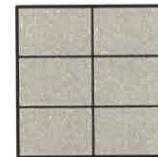
4) 4 nepravidelné části

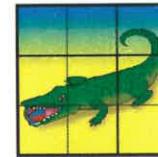
5) 4 nepravidelné části

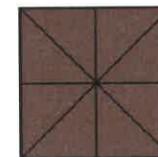
6) 6 pravidelných částí

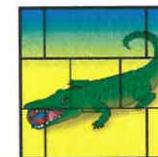
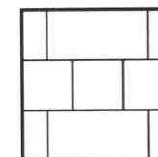
7) 9 pravidelných částí

8) 8 pravidelných částí

9) 9 nepravidelných částí

10) 10 nepravidelných částí

JAK S DÍTĚTEM PRACOVAT

Před dítě otevřeme sešit se vzorem a připravíme odpovídající díly obrázku. Postupujeme **posloupně od nejjednodušších vzorů po vzory obtížnější**. Zprvu skládáme všechny tři obrázky rozdělené na dvě části, poté skládáme obrázky rozdělené na tři části atd.

Každou skládačku je vhodné skládat s dítětem **ve všech uvedených stupních obtížnosti**. Tyto stupně obtížnosti nemusíme dodržet pouze v případě, kdy jsme si jisti, že dítě je v oblasti uvědomování si částí a celků zdatné – samotný vyhledává a bez potíží skládá nejrůznější typy stavebnic a skládaček. Pokud však má dítě ve skládání potíže, je nutné postupovat v jednotlivých uvedených krocích.

Skládání (zraková analýza a syntéza) má několik stupňů obtížnosti:

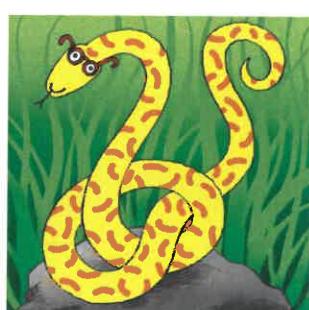
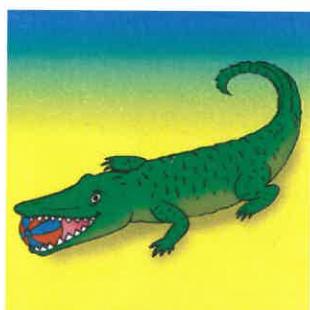
- skládání obrázku na předlohu s vyznačenými jednotlivými částmi;
- skládání obrázku vedle předlohy s vyznačenými jednotlivými částmi;
- skládání obrázku na předlohu bez vyznačených jednotlivých částí;
- skládání obrázku vedle předlohy;
- ukázání a posléze zakrytí předlohy;
- skládání obrázku bez předlohy.

Níže uvádíme vzory jednotlivých skládaček od nejjednodušších k těm nejobtížnějším s číslem stran v předlohoum sešitě. Nejprve je vždy uveden celý obrázk – vzor, poté jednotlivé typy skládaček s vyznačenými dělicími čarami.

Na stranách s více předlohami je vhodné **zakrýt vzor, se kterým dítě nepracuje**.

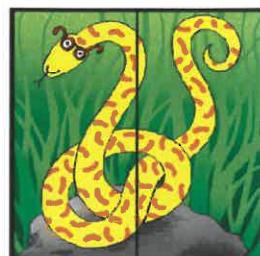
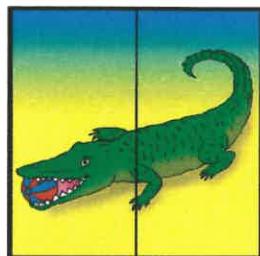
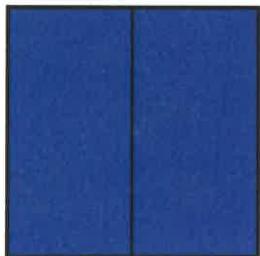
Vzory obrázků

Str. 1, 7, 13

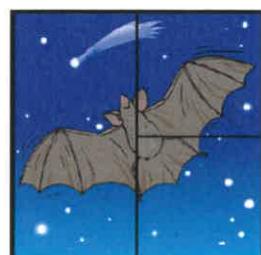
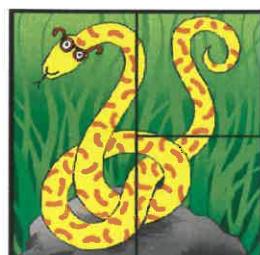
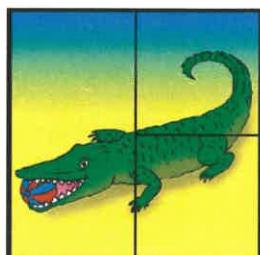
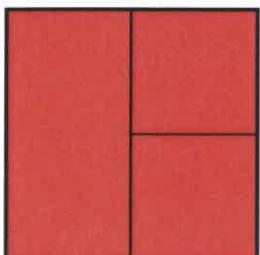

Obrázek rozdělený na 2 pravidelné části

Str. 2, 8, 14

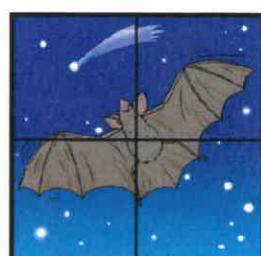
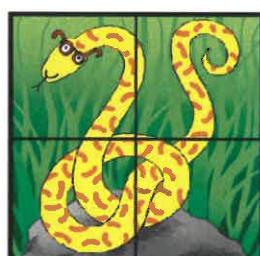
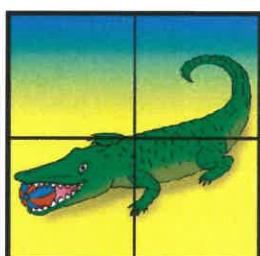
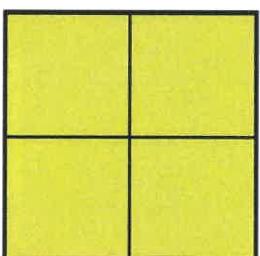

Obrázek rozdělený na 3 nepravidelné části

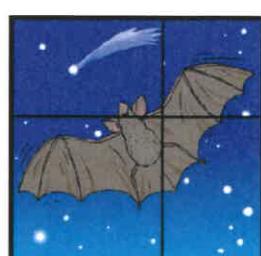
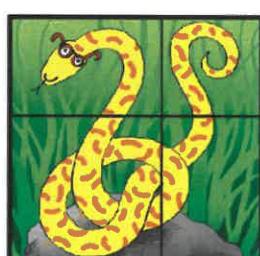
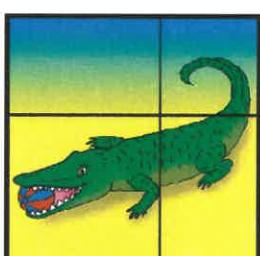
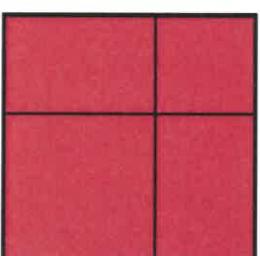

Obrázek rozdělený na 4 pravidelné části

Str. 3, 9, 15

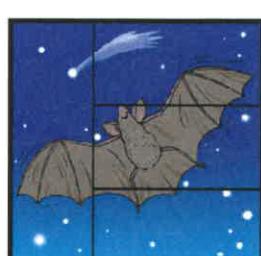
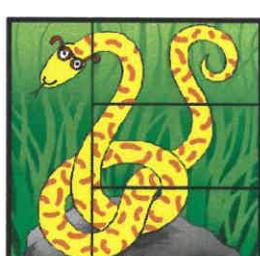
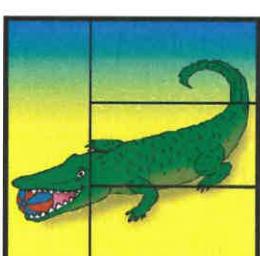
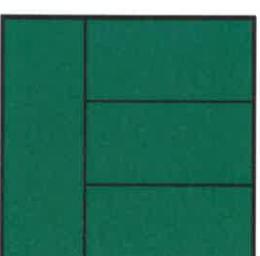

Obrázek rozdělený na 4 nepravidelné části

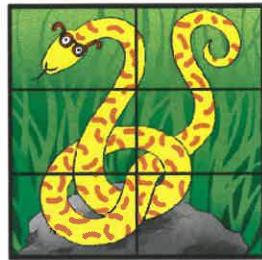
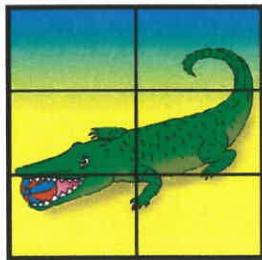

Obrázek rozdělený na 4 nepravidelné části

Str. 4, 10, 16

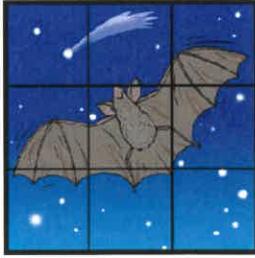
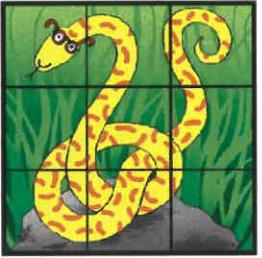
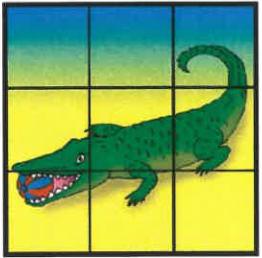

Obrázek rozdelený na 6 pravidelných částí

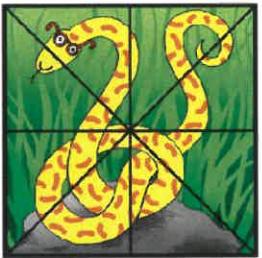
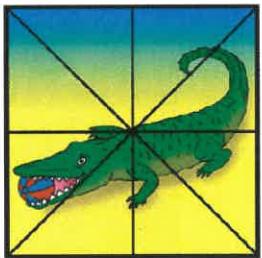
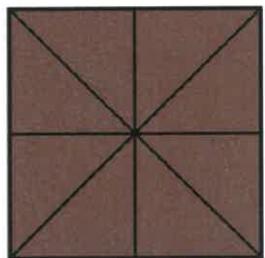

Obrázek rozdelený na 9 pravidelných částí

Str. 5, 11, 17

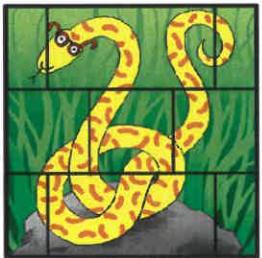
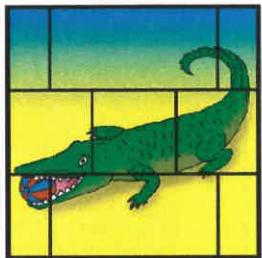
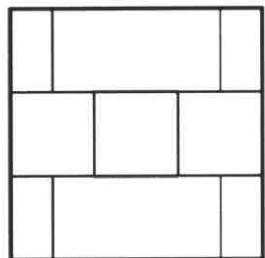

Obrázek rozdelený na 8 pravidelných částí

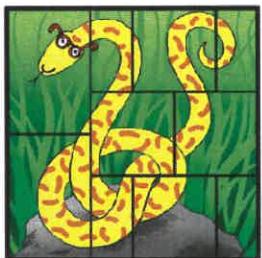
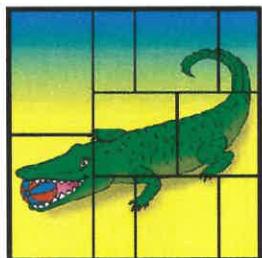

Obrázek rozdelený na 9 nepravidelných částí

Str. 6, 12, 18

Obrázek rozdelený na 10 nepravidelných částí

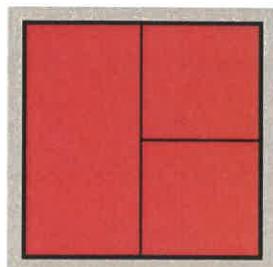
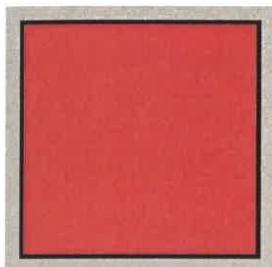

Skládání tvarů bez obrázku

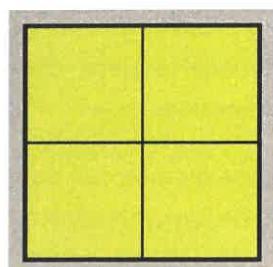
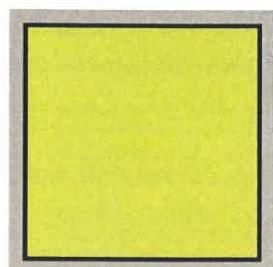
Str. 19–24

Vlevo je nakreslen vzor bez vyznačených jednotlivých částí, vpravo předloha s vyznačenými jednotlivými částmi.

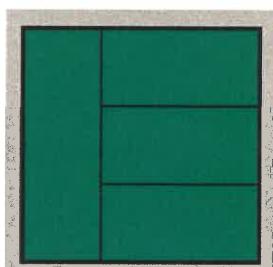
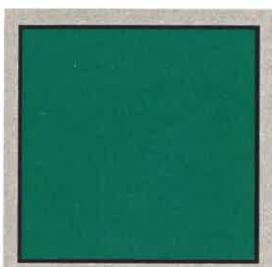
Str. 19

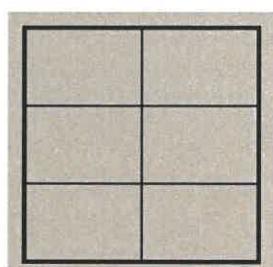
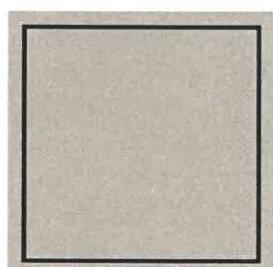
Str. 20

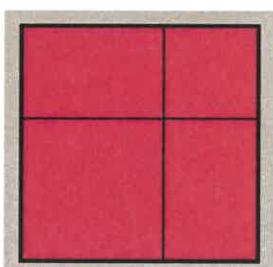
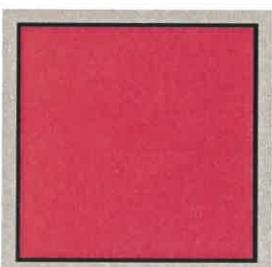
Str. 21

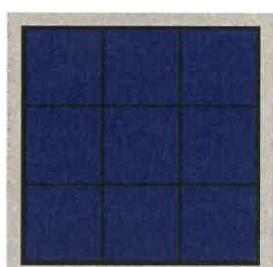
Str. 22

Str. 23

Str. 24

POKYNY PRO SKLADOVÁNÍ A ÚDRŽBU

Skladování

SKLADUJTE NA SUCHÉM MÍSTĚ, CHRAŇTE PŘED OHNĚM, PŘÍMÝM SLUNEČNÍM ZÁŘENÍM A OSTRÝMI PŘEDMĚTY.

Hru a veškeré její součásti skladujte na čistém, suchém místě, v dostatečné vzdálenosti od zdrojů tepla (minimálně 1 m), při teplotě 5–25 °C a relativní vlhkosti max. 65 %. Zamezte nekontrolované manipulaci dětmi. Skladování pomůcek spolu s kapalinami, zvláště olejem či kyselinami, a hořavinami či chemickými prostředky je zakázáno. Skladované výrobky je třeba chránit před slunečními paprsky, aby se co nejvíce zabránilo barevným změnám povrchového materiálu.

Jednotlivé krabice by měly být skladovány samostatně, nezatěžovány dalšími materiály. Konkrétní pomůcky by měly být skladovány na jím vyhrazeném místě v příslušné krabici.

Pokyny k údržbě

K čištění dřevěných pomůcek použijte houbu namočenou v roztoku vody a běžného saponátu, poté otřete houbou namočenou v čisté vodě a čistým hadříkem vysušte. Dosoušejte pouze ve stínu, na čistém povrchu. Papírové karty a krabice otírejte výhradně suchým hadříkem.

KLOKANOVY KAPSY - PRAVIDLA HRY

TENTO SEŠIT JE NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ HRY POSKLÁDEJ II.

AUTORKA: JIŘINA BEDNÁŘOVÁ

ILUSTRACE: RICHARD ŠMarda

LUŽÁNKY – STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU, LIDICKÁ 50, 68512 BRNO

WWW.LUZANKY.CZ

[www.klokanuvkufr.cz](http://WWW.KLOKANUVKUFR.CZ)

LUŽÁNKY
středisko volného času • Brno